

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Фонда здравственог осигурања Републике Српске
за период 01.01-31.12.2020. године**

Број: РВ026-21

Бања Лука, 07.06.2021. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	7
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	10
	6.1.2. Расходи и издаци	13
	6.1.3. Разлика у финансирању	17
	6.2. Биланс успјеха	17
	6.2.1. Приходи	17
	6.2.2. Расходи.....	17
	6.2.3. Финансијски резултат	18
	6.3. Биланс стања.....	18
	6.3.1. Актива	18
	6.3.2. Пасива.....	21
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	23
	6.4. Биланс новчаних токова	23
	6.5. Временска неограниченост пословања	23
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	24
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	25

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Фонда здравственог осигурања Републике Српске који обухвата: Биланс стања на дан 31.12.2020. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Фонда здравственог осигурања Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2020. године је објелодањено да Фонд здравственог осигурања Републике Српске нема значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2020. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Фонда здравственог осигурања Републике Српске је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и

рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као целина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 07.06.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Фонда здравственог осигурања Републике Српске за 2020. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Фонда здравственог осигурања Републике Српске за 2020. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. извјештаја:

Законом о здравственом осигурању (члан 48) и чланом 15. Статута Фонда здравственог осигурања Републике Српске дефинисано је да управни одбор има девет чланова, а чланом 16. Закона о систему јавних служби је дефинисано да управни одбор има три или пет чланова.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор Фонда здравственог осигурања Републике Српске је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Фонда здравственог осигурања Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Бања Лука, 07.06.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с. р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) пропишу критеријуми материјалности исправке грешке из претходног периода и дефинише рачуноводствени третман обавеза по основу рефундација накнаде нето плате за вријеме привремене неспособности за рад, како је дефинисано чланом 115. и 124. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све додатне информације за издатке и примитке које захтијева члан 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се:

- 1) планирање и провођење поступака јавних набавки врши у складу са чланом 15. став (2) и (6) Закона о јавним набавкама, а објављивање основних елемената уговора у складу са Упутством о објави основних елемената уговора и измјена.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Финансијски план - буџет и Ребаланс финансијског плана - буџета Фонда здравственог осигурања за 2020. годину,
- Закон о здравственом осигурању Републике Српске,
- Закон о здравственој заштити Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о раду,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак грађана,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству,
- Закон о посебним начинима измирења пореског дуга,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске,
- Посебан колективни уговор за запослене у јавним службама Републике Српске,
- Појединачни колективни уговор за запослене у Фонду,
- Правилник о основима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2020. години,
- Правилник о систему пореског књиговодства у Републици Српској,
- Правилник о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета,
- Одлука о начину финансирања здравствене заштите у Републици Српској у 2020. години,
- Упутство о условима и поступку за одобравања рефундације,
- Упутство о процедурама праћења реализације закључених уговора између Фонда и добављача,
- Упутство о објави основних елемената уговора и измјена уговора.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Фонд здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд) основан је Одлуком Скупштине Републике Српске од 27.07.1992. године, у складу са Законом о здравственом осигурању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09, 106/09, 110/16 и 94/19), са сједиштем у Бањој Луци.

Дјелатност Фонда је обавезно социјално осигурање и проширено здравствено осигурање, а финансирање обавезног здравственог осигурања врши се из средстава доприноса за обавезно и проширено здравствено осигурање, из буџета, донација, по конвенцијама и других средстава у складу са законом.

Органи Фонда су Надзорни одбор, Управни одбор и директор. Измјеном Статута Фонда која је ступила на снагу 25.01.2020. године Надзорни одбор је укинут.

Према Правилнику о организацији и систематизацији послова и радних мјеста, организациону структуру Фонда чине Дирекција (Кабинет директора, Одјељење за интерну контролу, Одјељење за односе са јавношћу, Јединица за интерну ревизију), шест сектора и осам филијала организованих по територијалном принципу (Бања Лука, Приједор, Добој, Бијељина, Источно Сарајево, Зворник, Требиње и Фоча) које у свом саставу имају пословнице и експозитуре.

Фонд обавља пословање преко властитих рачуна отворених код пословних банака и има статус буџетског корисника чија главна књига није у саставу Главне књиге трезора.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији, Фонд није имао примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Фонда за 2019. годину и том приликом је дато осам препорука, од којих се двије односе на финансијске извјештаје, а шест на усклађеност.

У складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14), Фонд је 22.07.2020. године доставио Акциони план активности на реализацији препорука по извјештају о проведеној финансијској ревизији Фонда здравственог осигурања Републике Српске за период 01.01-31.12.2019. године, а Извјештај о реализацији препорука по наведеном акционом плану сачињен је 31.12.2020. године.

Од двије препоруке дате за финансијске извјештаје једна препорука је проведена, а односи се на објављивање информација о неусаглашеним стањима обавеза и потраживања и потенцијалним обавезама у Напоменама уз финансијске извјештаје. Друга препорука није проведена, а односи се на поштовање одредби Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза приликом провођења пописа имовине и обавеза (објашњење у тачки 3. извјештаја).

Свих шест препорука датих за усклађеност су проведене, а односе се на поступање у вези спорних потраживања, доношење рјешења и закључивање уговора, обрачун

накнаде за запослене, примјену одредби Закона о јавним набавкама које се односе на провођење свих процедура јавних набавки, припрему тендерске документације, објаве основних елемената уговора, дефинисања гаранције за добро извршење уговора и реализације уговора. Такође, проведене су препоруке дате за усклађеност које се односе на утврђивање ограничења висине средстава која се реалоцирају, усвајање методологије и утврђивање критеријума за закључивања уговора за здравствену заштиту, утврђивање стандарда и норматива за пружање здравствених услуга и усаглашавање извршених услуга са здравственим установама.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о организацији и систематизацији послова и радних задатака који је донесен у 2018. години, са пет измјене до краја 2020. године систематизована су радна мјеста за 847 извршилаца. На дан 31.12.2020. године запослено је 757 извршилаца, и то 707 извршилаца на неодређено вријеме и 50 извршилаца на одређено вријеме, од којих је једно именовано лице и 11 приправника.

Током године закључени су уговори на неодређено вријеме са 41 извршиоцем и на одређено вријеме са 45 извршилаца (од којих је девет приправника), а радни однос је престао за 38 извршилаца, од чега је 37 имало уговор о раду на неодређено вријеме.

На основу рјешења Владе Републике Српске из 2016. године именован је Управни одбор Фонда у саставу од девет чланова, како је дефинисано чланом 48. Закона о здравственом осигурању и чланом 15. Статута Фонда здравственог осигурања („Службени гласник Републике Српске“, број 94/18). Број чланова управног одбора који је дефинисан наведеним законом и статутом није у складу са чланом 16. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број 68/07, 109/12 и 44/16), гдје је дефинисано да управни одбор има три или пет чланова.

На основу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17) Фонд је именовано одговорно лице које је задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле и донио План рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле за 2020. годину, Стратегију управљања ризицима и Регистар ризика, Књигу пословних процеса и Годишњи извјештај о спровођењу планираних активности у успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле који је достављен Централној јединици за хармонизацију финансијског управљања и интерне ревизије.

У Фонду је у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору организована Јединица за интерну ревизију. Годишњим планом интерне ревизије за 2020. годину планирано је и извршено 18 редовних ревизија, те је вршено континуирано праћење реализације датих препорука интерне ревизије.

Осим Јединице за интерну ревизију у Фонду је организовано и Одјељење за интерну контролу. У надлежности наведеног одјељења је и оперативно спровођење активности координације у вези са системом интерних финансијских контрола, сачињавање приједлога плана за успостављање и развој финансијског управљања и контроле, спровођење активности везаних за доношење и измјену Стратегије управљања ризицима, контрола правилне примјене закона, прописа и интерних аката у свим организационим јединицама Фонда и састављање извјештаја о функционисању система интерних контрола у свим организационим јединицама Фонда.

Фонд није прописао критеријуме материјалности исправке грешке из предходног периода, како је дефинисано чланом 115. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике

(„Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18). Такође, Фонд није у својим рачуноводственим политикама дефинисао рачуноводствени третман обавеза по основу рефундација накнаде нето плате за вријеме привремене неспособности за рад (садашње обавезе, резервисања и потенцијалне обавезе) из разлога специфичности евидентирања наведених догађаја у Фонду, а у складу са чланом 124. наведеног правилника. Највећи дио неусаглашених стања односи се на наведене обавезе.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године није у потпуности организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16) - у даљем тексту Правилник о попису, јер:

- Извјештај пописне комисије за попис потраживања и обавеза није достављен Управном одбору Фонда у прописаном року, односно достављен је 19.02.2021. године и усвојен 25.02.2021. године, што није у складу са чланом 20. тачка (2) Правилника о попису, а којим је дефинисано да се извјештаји пописних комисија достављају надлежном органу најкасније мјесец дана прије истицања рока за припрему и презентацију годишњег финансијског извјештаја,
- прије пописа није у потпуности извршено усаглашавање потраживања и обавеза са дужницима и повјериоцима. Неусаглашено стање обавеза износи 746.877 КМ, а исто се највећим дијелом односи на изводе отворених ставки који још нису враћени или је различит временски период признавања обавезе по основу исплате накнаде плата за боловања преко 30 дана. Неусаглашено стање потраживања износи 738.702 КМ.

Осим за горе наведено и под тачкама 4. и 6.1. извјештаја, ревизија није утврдила друге недостатке система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се:

- **пропишу критеријуми материјалности исправке грешке из претходног периода и дефинише рачуноводствени третман обавеза по основу рефундација накнаде нето плате за вријеме привремене неспособности за рад, како је дефинисано чланом 115. и 124. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки Фонда за 2020. годину са двије измјене планирана вриједност јавних набавки износи 188.016.390 КМ (износи наведени у овој тачки извјештаја су без укљученог пореза на додату вриједност) и то за робе (1.055.217 КМ), услуге (4.025.258 КМ), неприоритетне услуге (178.599 КМ), радове (275.592) КМ, потребе здравствених установа за набавке лијекова и медицинских средстава (120.466.803 КМ) и набавке робе за сузбијање вируса Короне (62.014.920 КМ). У последњој (другој) измјени и допуни Плана јавних набавки у збиру је наведена вриједност планираних набавки у вриједности од 175.040.372 КМ. Према (писаном) образложењу за потребе ревизије наведено је да се ради о техничкој грешки у збиру набавки и да вриједност планираних набавки износи 188.016.390 КМ.

Према достављеном прегледу планираних и извршених процедура јавних набавки, у 2020. години у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14) - у даљем тексту Закон окончане су процедуре јавних набавки у

вриједности од 124.994.791 КМ и то 34 отворена поступка (123.163.392 КМ), пет преговарачких поступка без објаве обавјештења (641.712 КМ), 21 конкурентски захтјев за достављање понуда (406.182 КМ), један ограничени поступак (500.400 КМ), шест поступка набавки услуга из Анекса II дио Б (81.425 КМ) и 179 директних споразума (201.680 КМ). Од укупне вриједности проведених процедура јавних набавки у 2020. години (које су биле у плану за 2020. годину), на набавке за које су Оквирни споразуми закључени почетком 2021. године односи се дио у вриједности од најмање 23.872.040 КМ, а на основу процедура започетих у задњем кварталу 2019. године, у 2020. години су након окончања поступка јавне набавке закључени оквирни споразуми у вриједности од најмање 50.773.419 КМ.

Ревизијским испитивањем обухваћене су набавке у укупној вриједности од 54.169.428 КМ (или 44% од вриједности уговорених набавки) и то 12 отворених поступка (53.159.614 КМ), један ограничени поступак (500.400 КМ), три преговарачка поступка без објаве обавјештења (435.108 КМ), три конкурентска захтјева за достављање понуда (51.983 КМ) и шест директних споразума (22.323 КМ).

У оквиру испитаних поступка јавних набавки, утврђене су сљедеће неправилности:

- у Плану јавних набавки планирана је јавна набавка обнова Microsoft лиценци отвореним поступком (оквирни споразум за три године) процијењене вриједности набавке од 430.000 КМ само за једну годину, што није у складу са чланом 15. став (2) тачка е) Закона гдје је дефинисано да је процијењена вриједност оквирног споразума максимална вриједност свих предвиђених уговора за цијели период трајања оквирног споразума,
- за потребе здравствених установа планиране су набавке лијекова путем преговарачког поступка без објаве обавјештења. Овакав начин реализације наведених набавки је вршен из разлога хитности (због уложених жалби и обустављања поступка за отворене поступке), иако се приликом припреме плана набавки није могло предвидјети да ли ће настати наведени догађаји,
- код критеријума економски најповољније понуде код свих ревидираних набавки са овим критеријумом, осим цијене, као подкритеријум узет је и рок плаћања, а бодовање је вршено по броју дана из понуде понуђача. За дио фактура Фонд је вршио плаћања у периоду краћем од периода дефинисаног у уговору (примјера ради уговорен је рок плаћања од 60 дана, а плаћање је вршено 6 дан, 30 дан идт), па се поставља питање оправданости укључивања овог подкритеријума,
- Фонд је објављивао обрасце основних елемената уговора као и све измјене уговора до којих дође у току реализације уговора на својој web страници у 2020. години, али у обрасцима за дио набавки нису попуњене рубрике датум потпуне реализације уговора и укупно утрошена вриједност уговора како је дефинисано Упутством о објави основних елемената уговора и измјена уговора („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 56/15),
- за набавку и замјену столарије проведена су четири поступка јавне набавке путем директних споразума у вриједности од 15.143 КМ, што није у складу са чланом 15. став (6) Закона, јер представља дијељење предмета набавки. За наведене услуге закључена су и два уговора путем конкурентског захтјева за достављање понуда у укупној вриједности од 43.463 КМ.

Препоручује се директору Фонда да обезбиједи да се планирање и провођење поступка јавних набавки врши у складу са чланом 15. став (2) и (6) Закона о јавним набавкама, а објављивање основних елемената уговора у складу са Упутством о објави основних елемената уговора и измјена уговора.

5. Припрема и доношење буџета

Буџет Фонда за 2020. годину донесен је у складу са буџетским календаром утврђеним Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 105/15 и 15/16) и истим су планирани буџетски приходи и примици, као и буџетски расходи и издаци у износу од 755.620.000 КМ.

Ребалансом буџета који је извршен у децембру 2020. године, укупни приходи и примици, као и расходи и издаци планирани су у износу од 805.677.200 КМ. Планирани приходи и примици односе се на доприносе за социјално осигурање (616.270.300 КМ), непореске приходи (7.468.900 КМ), трансфере између различитих јединица власти (125.680.000 КМ), примитке од нефинансијске имовине (60.000 КМ) и примитке од финансијске имовине и задуживања (56.198.000 КМ). Буџетски расходи и издаци планирани су за расходе за лична примања (17.296.800 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (3.753.800 КМ), расходе финансирања (6.815.800 КМ), дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања (611.557.900 КМ), расходе по судским рјешењима (600.000 КМ), трансфере између различитих јединица власти (346.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (102.520.600 КМ), издатке за отплату дугова (29.243.300 КМ) и остале издатке (33.543.000 КМ).

У Фонду су након извршеног Ребаланса буџета за 2020. годину извршене двије прерасподјеле (реалокације) средстава у износу од 31.849.500 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Фонд има статус буџетског корисника и у складу са чланом од 39. до 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) сачинио је прописане обрасце годишњег финансијског извјештаја за одређене јединице власти којег чини Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

У обрасцу Периодичног извјештаја о извршењу буџета за период 01.01-31.12.2020. године исказани су буџетски приходи и примици у износу од 812.865.568 КМ, а буџетски расходи и издаци у износу од 811.802.681 КМ и разлика у финансирању у негативном износу од 1.062.886 КМ. Извршење прихода и примитака, као и расхода и издатака веће је за 1% у односу на ребаланс Финансијског плана.

Фонд је у 2020. години остварио веће приходе и примитке у односу на Ребаланс финансијског плана и није вршио усклађивање буџетских средстава и издатака како је дефинисано чланом 35. Закона о буџетском систему Републике Српске. Остварене веће приходе и примитке Фонд је усмјерио на измирење обавеза из ранијег периода и по том основу евидентирао издатке у укупном износу од 6.125.481 КМ, па су за наведени износ више исказани издаци у односу на Ребаланс финансијског плана. Управни одбор Фонда је на сједници одржаној 27.04.2021. године усвојио Извјештај о реализацији годишњег плана рада и Извјештај о извршењу ребаланса финансијског плана - буџета Фонда.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у износу од 860.010.259 КМ, а чине их буџетски приходи и примици и исказани су на фонду 01 у износу од 812.865.567 КМ, фонду 03 у износу од 11.240.423 КМ и фонду 05 у износу од 35.904.269 КМ. По налазу ревизије приходи и примици су мање исказани за износ од 427.298 КМ, јер Фонд није извршио

евидентирање компензација (дуг Фонда по основу уговора о пружању и финансирању болничке здравствене заштите и поврата средстава од здравствених установа за средства која је Фонд доznaчио здравственим установама) са здравствним установама Општа болница „Свети врачевци“ Бијељина и болница „Србија“ Источно Сарајево које се односе на 2020. годину, односно нису евидентирани у периоду којем припадају, што није у складу са начелом настанка пословног догађаја и Концептуалним оквиром за финансијско извјештавање. Наведене компензације Фонд је евидентирао у 2021. години, те за исто није дата препорука. Због наведеног, на дан 31.12.2020. године више су исказани дугорочни зајмови који доспијевају до годину дана (406.630 КМ), обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања (427.298 КМ), потраживања за уговорене камате (20.669 КМ) и обрачунати приходи од камата на зајмове дате у земљи за исти износ, а мање приходи од камата на дате зајмове осталим нефинансијским субјектима (20.669 КМ) и примици од наплате зајмова датих осталим домаћим јавним нефинансијским субјектима (406.629 КМ). Такође, мање је исказана и разлика у финансирању (427.298 КМ).

6.1.1.1. Приходи

Буџетски приходи су исказани на фонду 01 у износу од 759.754.567 КМ по основу пореских прихода, непореских прихода и трансфера између различитих јединица власти, исти су по налазу ревизије мање исказани за износ од 20.669 КМ.

Порески приходи су исказани у износу од 626.113.045 КМ по основу распоређених доприноса са рачуна јавних прихода у корист рачуна Фонда у периоду 01.01-31.12.2020. године - Б2 образац (567.558.478 КМ), доприноса за здравствено осигурање пољопривредника (3.805.501 КМ), доприноса за здравствено осигурање корисника пензија (11.061.277 КМ), доприноса за здравствено осигурање из буџета Републике Српске (6.292.161 КМ) и директних уплата на рачун Фонда и компензације доприноса за ино осигурања (37.395.628 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 2.192.860 КМ, а односе се на приходе од финансијске и нефинансијске имовине у износу од 1.490.016 КМ (приходи од закупа и ренте од 18.991 КМ, камата на готовину и готовинске еквиваленте 44.991 КМ и камата на зајмове дате здравственим установама 1.426.034 КМ), приходе од пружања јавних услуга (2.680 КМ) и остале непореске приходе (700.164 КМ). По налазу ревизије приходи од камата на дате зајмове осталим нефинансијским субјектима мање су исказани за износ од 20.669 КМ. Детаљније објашњено у тачки 6.1.1. извјештаја.

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 178.593.354 КМ, а чине их трансфери од ентитета (178.465.468 КМ), јединица локалне самоуправе (66.871 КМ), фондова обавезног социјалног осигурања (12.389 КМ) и осталих јединица власти (48.626 КМ) и исказани су на фонду 01 у износу од 131.320.776 КМ, фонду 03 у износу од 11.240.423 КМ и фонду 05 у износу од 35.904.269 КМ.

На фонду 01 исказани су трансфери:

- од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) за измирење обавеза Фонда према дијализним центрима у износу од 9.030.363 КМ (односи се на износ годишње обавезе који је утврђен Споразумом закљученим 12.09.2017. године између Владе Републике Српске, Фонда и Fresenius Medical Care i Internacional Dialysis Centres - установа која пружа услуге дијализног третмана), финансирање другог покушаја вантјелесне оплодње у износу од 800.000 КМ, финансирање здравствене заштите у износу од 109.500.000 КМ и унапређење услова рада у износу од 200.000 КМ,
- од Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске за здравствену заштиту РВИ и породица погинулих бораца у износ од 10.569.261 КМ,

од чега се износ од 3.454.435 КМ односи на партиципацију, а износ од 7.114.826 КМ на доприносе за ову категорију осигурања,

- од Републичког секретаријата за избјегла и расељена лица Републике Српске у износу од 100.837 КМ и
- по записницима Пореске управе Републике Српске и Министарства финансија Републике Српске у износу од 1.248.199 КМ.

На фонду 03 евидентирана су дозначена донаторска средства Владе Републике Србије у износу од 11.240.423 КМ. Средства су одобрена Фонду на основу двије одлуке о одобравању донаторских средстава Владе Републике Српске преко Министарства за потребе набавке средстава за одржавање хигијене, медицинских средстава и заштитне опреме за потребе здравственог система Републике Српске.

На фонду 05 евидентирана су средства у укупном износу од 35.904.269 КМ, дозначена на основу Закључка управног одбора Компензационог фонда Републике Српске са двије измјене у износу од 11.571.799 КМ и више закључака Управног одбора Фонда солидарности у износу од 24.322.478 КМ, а за потребе набавке средстава за одржавање хигијене, медицинских средстава и заштитне опреме за потребе здравственог система Републике Српске.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 53.111.000 КМ, а чине их примици за нефинансијску имовину, примици од финансијске имовине, примици од задуживања и остали примици. По налазу ревизије исти су мање исказани за износ од 406.629 КМ.

Примици за нефинансијску имовину су исказани у износу од 57.700 КМ, а односе се на примитке од продаје објекта у изградњи у Источном Новом Сарајеву.

Примици од финансијске имовине су исказани у износу од 9.914.620 КМ, а односе се на примитке од наплате зајмова датих домаћим нефинансијским субјектима (9.696.243 КМ), физичких лица (10.195 КМ), радника Фонда (20.037 КМ) и остали примитака од финансијеке имовине из трансакција са ентитетом – обвезнице (188.145 КМ).

Примици од наплате зајмова датих домаћим нефинансијским субјектима односе се на примитке од наплате зајмова датих здравственим установама по основу Споразума о измирењу дуга са здравственим установама (5.756.811 КМ), зајма здравственим установама који је одобрила Влада Републике Српске (462.916 КМ) и индиректног кредитног задужења Фонда у име здравствених установа болничког сектора Републике Српске, такође путем Владе Републике Српске (3.476.516 КМ). По налазу ревизије примици од наплате зајмова датих домаћим нефинансијским субјектима мање су исказани за износ од 406.629 КМ. Детаљније објашњено у тачки 6.1.1 извјештаја.

Примици од задуживања су исказани у износу од 30.000.000 КМ по основу средстава другог дијела узетог зајма од комерцијалних банака са којима је закључен Уговор о синдицираном дугорочном кредиту у укупном износу од 60.000.000 КМ, а исти је закључен са „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука (22.500.000 КМ), „НЛБ банка“ а.д. Бања Лука (10.000.000 КМ), „Нова банка“ а.д. Бања Лука (22.500.000 КМ) и „Комерцијална банка“ а.д. Бања Лука (5.000.000 КМ). У 2019. години повучен је први дио зајма у износу од 30.000.000 КМ.

Остали примици су исказани у износу од 13.138.680 КМ, а чине их примици по основу аванса у износу од 12.602.706 КМ (12.000.000 КМ се односи на правдање аванса по Уговору о набавци Интегрисаног здравственог информационог система Републике Српске), гаранција у износу од 88.961 КМ и накнаде плате од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 447.013 КМ.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 858.947.037 КМ, а чине их буџетски расходи и издаци, а исказани су на фонду 01 у износу од 811.802.681 КМ, фонду 03 у износу од 11.240.423 КМ и фонду 05 у износу од 35.903.933 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Буџетски расходи су исказани на фонду 01 у износу од 617.231.718 КМ, а односе се на текуће расходе осим расхода обрачунског карактера (чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски трошкови, дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања и расходи по судским рјешењима) и трансфере између различитих јединица власти и на фонду 03 у износу од 1.998.921 КМ.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 16.652.910 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (15.480.306 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (276.406 КМ), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (703.369 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи - бруто (192.829 КМ).

Обрачун личних примања запослених вршен је на основу Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске, Посебног колективног уговора за запослене у јавним службама Републике Српске, Појединачног колективног уговора за запослене у Фонду, Правилника о накнади трошкова превоза код доласка на посао и повратка с посла за запослене у Фонду и других релевантних законских одредаби.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 5.000.866 КМ, и то на фонду 01 у износу од 3.000.945 КМ (најзначајнији су расходи утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга и остали некласификовани расходи) и на фонду 03 у износу од 1.999.921 КМ.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 1.387.343 КМ, а односе се на расходе по основу утрошка енергије (365.622 КМ), за комуналне услуге (108.077 КМ) и за комуникационе услуге (913.644 КМ).

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 84.297 КМ, а односе на расходе за текуће одржавање зграда (62.828 КМ), возила (8.589 КМ) и комуникационе, гријне, расхладне и остале опреме (12.880 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 31.504 КМ, а односе се на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (4.588 КМ), у иностранству (2.499 КМ) и утрошка горива (24.417 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 900.563 КМ, а односе се на расходе за услуге финансијског посредовања (28.250 КМ), осигурања возила, запослених и имовине (44.963 КМ), информисања и медија (73.201 КМ), правне, административне и процјенитељске услуге (98.977 КМ), компјутерске услуге (391.572 КМ) и за остале стручне услуге (263.580 КМ).

Остали некласификовани расходи су исказани у износу од 2.216.697 КМ (216.776 КМ на фонду 01 и 1.999.921 КМ на фонду 03 - организовање авио транспорта медицинске и заштитне опреме), а односе се на расходе за стручно усавршавање запослених (7.674 КМ), бруто накнаде члановима управног и надзорног одбора (88.459 КМ), бруто накнаде члановима комисија и радних група (14.385 КМ), бруто накнаде по уговорима о дјелу (48.125 КМ), репрезентацију (12.353 КМ), доприносе за професионалну рехабилитацију

инвалида (33.168 KM), таксе, накнаде и остале расходе (12.207 KM) и остале непоменуте расходе (2.000.326 KM).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 6.805.956 KM, а односе се на расходе по основу камата на примљене зајмове од банака у земљи (6.805.071 KM) и расходе по основу затезних камата (885 KM).

Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања су исказане у износу од 590.276.215 KM. Односе се на дознаке рефундације плата за вријеме привремене спријечености за рад, дознаке примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, дознаке за уградњу протеза, ортопедских и других помагала и за услуге социјалне заштите у иностранству.

Према члану 125. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 106/09 и 44/15) Фонд уговара пружање здравствених услуга са здравственим установама на основу здравственог стања становништва, броја и старосне структуре становништва, степена урбанизације, развијености и саобраћајне повезаности појединих подручја, једнаке доступности здравствене заштите, потребног обима здравствених услуга и економских могућности. Односи између Фонда и здравствених установа у вези са пружањем здравствене заштите осигураних лица регулисани су уговором, сходно члану 58. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 110/16 и 94/19), а закључивање уговора вршено је у складу са Правилником о основима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2020. години („Службени гласник Републике Српске“, број 98/19). Фонд је у 2020. години са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској уговарао пружање услуга примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите, услуге консултативно-специјалистичке здравствене заштите, дијагностичке процедуре, издавање лијекова на рецепт и испоруку медицинских средстава, како је дефинисано чланом 2. наведеног правилника. Уговором се дефинишу врста, обим и квалитет здравствених услуга које се пружају осигураним лицима Фонда, плаћање уговорених услуга, програм здравствене заштите, начин обрачунавања услуга, начин рјешавања спорних питања и друга међусобна права и обавезе.

Начин финансирања, извјештавања, обрачуна, фактурисања, контроле и плаћања услуга здравствене заштите које пружају јавне и приватне здравствене установе примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите дефинисано је Одлуком о начину финансирања здравствене заштите у Републици Српској у 2020. години („Службени гласник Републике Српске“, број 111/19, 10/20, 27/20, 52/20 и 1/21). Одлуком је прописан комбиновани систем плаћања и то:

- Модел I – по дијагностички сродним групама (ДГР), примјењује се за финансирање здравствених услуга исказаних у Номенклатури број 1. Фонд на основу извјештаја здравствених установа, дефинисаних критеријума, основних правила ДГР система и вриједности бода од 1.000 KM утврђује број признатих ДГР случајева на мјесечном нивоу,
- Модел II – по услузи, примјењује се за финансирање амбулантних здравствених услуга исказаних у Номенклатури број 2 у оквиру консултативно-специјалистичке здравствене заштите и дијагностике. Здравствене установе достављају извјештаје о извршеним појединачним услугама Фонду до 5. у мјесецу за претходни мјесец на основу којих Фонд здравственој установи утврђује укупан број услуга на мјесечном нивоу изражених у бодовима и на бази планираних мјесечних средстава за плаћање по услузи утврђује релативну вриједност бода,
- Модел III је пружање услуга по начину плаћања по уговореној цијени која не може бити већа од цијене из цјеновника Фонда,

- Модел IV – по буџетском систему плаћања, примјењује се за услуге трансфузијске медицине, рехабилитације, физикалне медицине и рехабилитације и услуге хипербаричне коморе, стоматологије, психијатрије у специјализованим здравственим установама, нуклеарне медицине, ургентног центра, интензивне медицине, превоза пацијената Хеликоптерским сервисом Републике Српске, услуге пратилаца уз болесне особе, екстремно дуге хоспитализације, медицине рада и спорта, услуге консултативно-специјалистичке здравствене заштите и услуге дијагностике секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите и остале дјелатности које нису обухваћене са претходна три модела. Здравствене установе испостављају фактуре Фонду у висини 1/12 уговорених средстава за пружене здравствене услуге по наведеном моделу. Наведено фактурисање не представља стварно извршене здравствене услуге, него фактурисање 1/12 мјесечно од уговорених средстава, те фактуре не одражавају суштину пословног догађаја, што није у складу са чланом 9. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Такође, за пружање услуга за оцјену привремене неспособности за рад преко 30 дана, са Заводом за медицину рада и спорта Републике Српске уговорено је фактурисање 1/12 уговорене вриједности, на основу броја издатих налаза, оцјена и мишљења којима се продужава привремена неспособност за рад како слиједи до 3.150 издатих налаза мјесечно се одобрава износ од 50.000 КМ, од 3.151-3.300 признаје се износ од 37.500 КМ, од 3.301 до 3.500 износ од 25.000 КМ, а када је издато више од 3.501 налаз, одобрава се мјесечни износ од 12.500 КМ.

Рефундације плата за вријеме привремене спријечености за рад усљед болести су исказане у износу од 17.547.036 КМ и евидентирани су на мјесечном нивоу, а на основу рјешења о одобреним рефундацијама средстава. Наведена рјешења Фонд је доносио на основу достављених захтјева, поднесених од стране послодаваца, за осигуранике Фонда који су имали непрекидно трајање привремене неспособности за рад преко 30 дана, а најдуже до 12 мјесеци. Послодавац остварује право на рефундацију плате на основу Правилника о остваривању права на накнаду плате за вријеме привремене неспособности за рад („Службени гласник Републике Српске“, број 63/08, 38/10, 61/11, 87/12, 100/14, 4/15, 8/16, 112/18 и 87/19) и Упутства о условима и поступку за одобравање рефундације („Службени гласник Републике Српске“, број 55/17, 90/17 и 111/17).

Дознаке пружаоцима услуга здравствене заштите - примарна здравствена заштита су исказане у износу од 184.007.257 КМ. Односе се на дознаке за услуге примарне здравствене заштите (118.364.754 КМ), лијекове на рецепт (61.408.613 КМ), лијекове за специфична обољења (505 КМ) и остале услуге примарне здравствене заштите (4.233.385 КМ).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите - секундарна здравствена заштита су исказане у износу од 314.248.159 КМ, а односе се на консултативно специјалистичку здравствену заштиту (58.385.612 КМ), болничко лијечење (187.164.064 КМ), дијагностичке услуге (25.744.050 КМ), услуге које се посебно фактуришу (5.862.451 КМ), услуге хемодијализе (33.762.503 КМ) и превоз у болнице (3.329.479 КМ).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите – терцијарна здравствена заштита су исказане у износу од 51.342.574 КМ, а односе се на консултативно специјалистичку здравствену заштиту (10.192.989 КМ), болничко лијечење (20.181.320 КМ), дијагностичке услуге (19.919.896 КМ) и услуге које се посебно фактуришу (11.048.369 КМ).

Расходи уградње протеза, ортопедских и других помагала су исказани у износу од 7.501.161 КМ, а односе се на трошкове ортопедских, офталмолошких, оптичких и других медицинских средстава, које се у складу са Правилником о праву на медицинска средства додјељују привремено или трајно осигураним лицима.

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите - у иностранству су исказане у износу од 15.630.028 КМ, а односе се на лијечење у иностранству (1.618.208 КМ) и трошкове ино осигурања – конвенција (14.011.820 КМ).

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 418.112 КМ, а односе се на расходе по основу исплате главнице дуга по судским рјешењима (3.265 КМ), камата (226.931 КМ) и остале расходе по судским рјешењима (187.916 КМ).

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 239.715.398 КМ и то на фонду 01 од 194.570.963 КМ, фонду 03 од 9.240.502 КМ и фонду 05 од 35.903.933 КМ, а чине их издаци за нефинансијску имовину, финансијску имовину, отплату дугова и остали издаци.

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 143.539.205 КМ, а односе се на издатке за произведену сталну имовину, непроизведену сталну имовину, стратешке залихе и залихе материјала, робе и ситног инвентара.

Издаци за произведену сталну имовину исказани су у износу од 17.826.116 КМ, а односе се на издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (91.644 КМ), постројења и опреме (8.600.827 КМ), инвестиционо одржавање опреме (21.653 КМ) и нематеријалу произведену имовину (9.111.992 КМ).

Издаци за непроизведену сталну имовину исказани су у износу од 1.314.104 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке за набавку лиценци.

Издаци за стратешке залихе у износу од 116.131.750 КМ исказани су на фонду 01 у износу од 70.987.315 КМ за издатке за набавке инсулина, скупих лијекова преко апотека, вакцина, цитостатика, лијекова за специфична обољења и биолошких лијекова, фонду 03 (средства обезбјеђена из донаторских средстава Владе Републике Србије) у износу од 9.240.502 КМ и фонду 05 (средстава обезбјеђена из Компензационог фонда и Фонда солидарности Републике Српске) у износу од 35.903.933 КМ. На фонду 03 и 05 вршено је евидентирање издатака за набавке средстава за одржавање хигијене, медицинских средстава и заштитне опреме за потребе здравственог система Републике Српске, а Фонд је сачинио Извјештај о утрошку средстава и исти је достављен Министарству.

Издаци за финансијску имовину су исказани у износу од 16.768.247 КМ, а односе се на издатке за дате зајмове. Издатке чини разлика између дозначених уговорених средстава здравственим установама за 2020. годину и стварног стања пружених здравствених услуга односно претплате према здравственим установама, а према Одлуци о мјерама за финансирање јавних здравствених установа („Службени гласник Републике Српске“, број 86/20). Фонд је са здравственим установама за измирење утврђене разлике по наведеној одлуци потписао споразуме којима се даје период одгоде плаћања од три године, а након истека периода одгоде плаћања даје се рок враћања средстава према Фонду од пет година.

Издаци за отплату дугова су исказани у износу од 33.733.802 КМ, а односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи од банака у износу од 19.233.802 КМ и отплату дугова према другим јединицама власти у износу од 14.500.000 КМ (дуг према Влади Републике Српске који је у 2020. години враћен у цјелости).

Остали издаци су исказани у износу од 45.674.144 КМ, а односе се на остале издатке и издатке из трансакција са другим јединицама власти.

Остали издаци су исказани у износу од 44.636.482 КМ, а односе се на издатке по основу аванса за лијечење у здравственим установама у иностранству (911.074 КМ) и остале издатке (43.725.408 КМ).

Остали издаци чине издаци за накнаде за коришћење гаранције интердијализног центра (88.961 КМ) и остале издатке за измирење обавеза из ранијег периода (43.636.447 КМ).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти (1.037.662 КМ) се односе на издатке по основу мултилатералне компензације и издатке за исплаћене накнаде које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.1.3. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању је исказана у износу од 1.062.886 КМ, што представља разлику између исказаних буџетских средстава у износу од 812.865.568 КМ и буџетских издатака у износу од 811.802.682 КМ. Остварен је бруто буџетски суфицит (разлика буџетских прихода и буџетских расхода) у износу од 142.522.849 КМ, који са нето издацима за нефинансијску имовину (чине их примици и издаци од нефинансијске имовине) у негативном износу од 98.337.070 КМ чини буџетски суфицит у износу од 44.185.779 КМ, а нето финансирање (збир нето примитака од финансијске имовине, нето задужења и осталих нето примитака) исказано је у негативном износу од 43.122.893 КМ. По налазу ревизије разлика у финансирању је исказана мање за износ од 427.298 КМ. Детаљније објашњено у тачки 6.1.1 извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

У Билансу успјеха за период 01.01 - 31.12.2020. године исказани су приходи у износу од 846.583.291 КМ и расходи у износу од 798.606.834 КМ.

6.2.1. Приходи

Приходи су исказани у износу од 846.583.291 КМ по основу буџетских прихода који су исказани у извјештајима о извршењу буџета у износу од 806.899.259 КМ (објашњено под тачком 6.1.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 39.684.032 КМ.

Приходе обрачунског карактера чине финансијски приходи обрачунског карактера (21.855 КМ), приходи од усклађивања вриједности имовине (13.297.917 КМ), остали приходи по основу ино осигурања (дуговни салдо 2.637.623 КМ), приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа евидентирани на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2020. године од Пореске управе Републике Српске – у даљем тексту Извјештај Пореске управе Републике Српске (28.962.304 КМ) и приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти (39.579 КМ). По налазу ревизије финансијски приходи обрачунског карактера више су исказани у износу од 20.669 КМ. Детаљније објашњено у тачки 6.1.1 извјештаја.

Приходе од усклађивања вриједности имовине чине приходи по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине из Извјештаја Пореске управе Републике Српске (8.429.852 КМ), приходи по основу усклађивања вриједности краткорочних пласмана – усклађивање вриједности акција (240.789 КМ) и приходи по основу усклађивања вриједности краткорочних потраживања за ино осигурање (4.627.276 КМ).

6.2.2. Расходи

Расходи су исказани у износу од 798.606.834 КМ, по основу буџетских расхода у износу од 619.231.639 КМ и расхода обрачунског карактера у износу од 179.375.195 КМ. Буџетски расходи су образложени под тачком 6.1.2.1. извјештаја.

Исказане расходе обрачунског карактера чине расходи по основу набавне вриједности реализованих стратешких залиха (69.658.946 КМ), обрачунате амортизације (3.330.658 КМ), резервисања по основу обавеза (1.294.613 КМ), негативних курсних разлика (6.293

КМ), усклађивања вриједности имовине (68.645.615 КМ - углавном на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске), дате помоћу у природи (36.323.546 КМ) и осталих расхода обрачунског карактера (115.524 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат, као разлика прихода и расхода, за 2020. годину исказан је у износу од 47.976.457 КМ.

6.3. Биланс стања

Са 31.12.2020. године исказане су пословна актива и пословна пасива, ванбилансна актива и ванбилансна пасива које чине укупну активу и укупну пасиву у нето износу од 542.238.643 КМ. У складу са МРС ЈС 3 - Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке у Билансу стања у 2020. години извршена је корекција финансијског резултата у колони предходна година у износу од 542.007 КМ и краткорочно разграничених расхода – аванса на исти износ, на основу фактуре здравствене заштите из 2019. године која није била евидентирана на дознакама по основу здравственог осигурања у наведеном периоду.

6.3.1. Актива

Пословна актива Фонда на дан 31.12.2020. године исказана је у износу од 608.737.532 КМ бруто вриједности, 292.192.807 КМ исправке вриједности и 316.544.725 КМ нето вриједности, а чине је текућа имовина у нето износу од 182.356.808 КМ и стална имовина у нето износу од 134.187.917 КМ.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина се односи на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказана су у нето износу од 159.873.305 КМ (бруто вриједности 423.077.919 КМ и исправке вриједности 263.204.614 КМ) по основу готовине и готовинских еквивалената, краткорочних пласмана, краткорочних потраживања, краткорочних разграничења и краткорочне финансијске имовине и разграничења из трансакција са другим јединицама власти. По налазу ревизије иста је више исказана за износ од 427.298 КМ.

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 25.292.949 КМ, а односе се на новчана средства у благајни (419 КМ) и на рачунима банака (25.292.530 КМ).

Краткорочни пласмани су исказани у износу од 10.368.497 КМ, а односе се на хартије од вриједности које доспијевају до годину дана нето вриједности од 1.372.234 КМ (бруто вриједности од 13.836.197 КМ и исправке од 12.463.963 КМ) и дугорочне зајмове који доспијевају до годину дана нето вриједности од 8.996.263 КМ (бруто вриједности од 9.890.136 КМ и исправке од 893.873 КМ).

Хартије од вриједности које доспијевају до годину дана односе се на хартије од вриједности у земљи које се исказују по фер вриједности кроз биланс успјеха, а Фонд их је стекао конверзијом дуга у акције по основу обавеза за доприносе за здравствено осигурање (1.134.526 КМ) и учешћем у капиталу у привредном субјекту „Зрак-ДКС“ д.о.о. Теслић (237.708 КМ). Приликом процјене фер вриједности акција по фер вриједности кроз биланс успјеха на дан 31.12.2020. године узети су у обзир финансијски извјештаји емитената, при чему су остварени расходи по основу усклађивања вриједности у износу од 156.993 КМ, док је код дијела емитената остварен приход по основу усклађивања вриједности у износу од 240.789 КМ.

Дугорочни зајмови који доспијевају до годину дана односе се на дугорочне зајмове дате здравственим установама и радницима који доспијевају на наплату у 2021. години (8.587.980 КМ) и дио ненаплаћених краткорочних пласмана на дан 31.12.2020. године (1.302.156 КМ), а корекција дугорочних пласмана који доспијевају до годину дана износи 893.873 КМ. По налазу ревизије дугорочни зајмови који доспијевају до годину дана исказани су више за износ од 406.630 КМ, објашњено у тачки 6.1.1. извјештаја.

На дан 31.12.2020. године извршена је процјена наплативости ових зајмова, при чему је утврђено да је износ од 63.784 КМ износ зајма који није наплаћен у року од 12 мјесеци од датума доспијећа, те је за наведени износ извршена корекција зајмова на терет обрачунских расхода.

Са здравственим установама (болнице у Источном Сарајеву од 2.200.000 КМ, Бијељини од 428.559 КМ и Приједору од 600.000 КМ) у 2020. години закључени су Анекси Споразума о измирењу дуга по основу датих зајмова од стране Фонда на основу којих је за неизмирени доспијели дио зајмова у укупном износу од 3.228.559 КМ пролонгирано доспијеће дуга за три године, а на основу Одлуке Владе Републике Српске о мјерама за финансирање јавних здравствених установа. Исти су у 2020. години рекласификовани са дугорочних зајмова који доспијевају до годину дана на дугорочне зајмове.

Краткорочна потраживања су исказана у бруто износу од 362.552.492 КМ, исправке вриједности 249.835.259 КМ и нето вриједности 112.717.233 КМ. Нето вриједност потраживања односи се највећим дијелом на потраживања по основу продаје и извршених услуга, за камате и друге финансијске приходе, од запослених, за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе, за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року од годину дана и остала краткорочна потраживања.

Потраживања за камате, дивиденде и друге финансијске приходе исказана су у износу бруто вриједности од 61.822 КМ, исправке вриједности од 552 КМ и нето вриједности од 61.270 КМ, а односе се на уговорене камате од радника запослених у Фонду и пензионисаних радника по основу стамбених кредита у износу од 41.153 КМ и иста су коригована у износу од 552 КМ због кашњења у наплати од стране пензионисаног радника, те потраживања по основу камате од болница у Источном Сарајеву (14.923 КМ) и Бијељини (5.746 КМ). По налазу ревизије иста су више исказана у износу од 20.669 КМ, што је објашњено у овој тачки 6.1.1. извјештаја.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе бруто вриједности од 254.112.152 КМ, исправке вриједности од 246.494.064 КМ (спорна потраживања) и нето вриједности од 7.618.088 КМ и *Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату до годину дана* нето вриједности од 52.672.235 КМ исказана су на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске.

Остала краткорочна потраживања исказана су у износу од 55.689.875 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 3.336.415 КМ и нето вриједности од 52.353.460 КМ. Чине их највећим дијелом потраживања по основу ино осигурања - конвенције (51.398.603 КМ) и потраживања од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске по основу доприноса за здравствено осигурање пензионера за децембар 2020. године у износу од 890.461 КМ. Спорна остала краткорочна потраживања у земљи исказана су у износу од 1.062.103 КМ (највећим дијелом се односе на потраживања по основу доприноса за здравствено осигурање правних лица код којих је покренут стечај од 1.036.567 КМ), а спорна остала краткорочна потраживања у иностранству исказана су у износу од 2.274.312 КМ и односе се на потраживања по основу ино осигурања – конвенције, која нису наплаћена у року од 12 мјесеци.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 1.399.318 КМ, а највећим дијелом се односе на авансе за лијечење у здравственим установама у иностранству за пацијенте чије је лијечење још у току и за које се није могла извршити здравствена услуга у установама у Републици Српској и Србији у износу од 1.342.672 КМ.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у нето износу од 10.095.308 КМ, а односе се на потраживања по основу расподеле прихода из Трезора на дан 31.12.2020. године у износу од 3.066.341 КМ, записника о више и погрешно уплаћеним порезима и доприносима Пореске управе Републике Српске у износу од 365.802 КМ, трансфера од других јединица власти у износу од 6.646.443 КМ (трансфера Министарства рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске од 6.363.743 КМ, Секретаријата за избјеглице и расељена лица Републике Српске од 7.700 КМ и Компензационог фонда Републике Српске од 275.000 КМ), обвезница у износу од 10.542 КМ и рефундација накнаде плате од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске у износу од 6.180 КМ.

На дан 31.12.2020. године извршена је процјена наплативости потраживања, при чему је утврђено да је износ од 647.724 КМ износ потраживања који није наплаћен у року од 12 мјесеци од датума доспијећа, те су иста класификована као спорна потраживања уз истовремене вршење исправке вриједности спорних потраживања на терет обрачунских расхода.

Нефинансијска имовина у текућим средствима исказана је у износу од 22.483.503 КМ по основу сталне имовине намијењене продаји у износу од 493.647 КМ (пословни простор у Бања Луци за који је управни одбор донио Одлуку о продаји) и вриједности стратешких залиха Фонда које су на дан 31.12.2020. године исказане у износу од 21.989.856 КМ.

Стратешке залихе се односе на инсулине, вакцине, цитостатике, скупе лијекове, биолошке лијекове, антитуберколитике и неонколошке цитостатике. Фонд врши евидентирање набавки стратешких залиха лијекова на основу улазних фактура добављача са којима има закључене уговоре о набавци, док издавање наруџби, пријем и складиштење лијекова врше апотекарске установе, на основу одредби из уговора о набавци.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у износу од 162.375.820 КМ бруто вриједности, 28.187.903 КМ исправке вриједности и нето вриједности од 134.187.917 КМ. Односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказани су у износу од 102.846.756 КМ, а односе се на дугорочне пласмане и дугорочна потраживања.

Дугорочни пласмани су исказани у износу од 95.733.798 КМ, а односе се на дугорочне зајмове дате здравственим установама (95.536.553 КМ) и стамбени зајмови дати радницима Фонда у ранијем периоду (197.245 КМ). Зајмове дате здравственим установама чине зајмови по закљученим споразумима (50.536.553 КМ), по основу индиректног кредитног задуживања Фонда (3.669.285 КМ) и дати зајмови по основу индиректног задуживања Фонда (41.184.617 КМ). Износ дугорочних зајмова који доспијева у 2021. години у износу од 8.547.002 КМ са 31.12.2020. године рекласификован је на дугорочне зајмови који доспијевају до годину дана.

Дугорочна потраживања (7.112.958 КМ) односе се на потраживања за доприносе за здравствено осигурање за које је продужен рок плаћања – репрограми која су исказана на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у бруто вриједности од 59.529.064 КМ, исправке вриједности од 28.187.903 КМ и нето вриједности од 31.341.161 КМ, а чине је произведена стална имовина, непроизведена стална имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина исказана је у нето вриједности од 26.924.285 КМ, а чине је зграде и објекти у вриједности 13.949.342 КМ, постројења и опрема у вриједности од 4.687.780 КМ, инвестициона имовина у вриједности од 434.261 КМ и нематеријална произведена имовина у вриједности од 7.852.902 КМ.

Најзначајнија повећање ове имовине је по основу набавке Интегрисаног здравственог информационог система (12.344.781 КМ), враћање са сталне имовине намијењене продаји на сталну имовину пословног објекта у Бијељини (нето вриједности 163.244 КМ), набавке моторних возила (135.054 КМ), а смањења по основу преноса вриједности пословног простор у Бања Луци на стална средства намијењена продаји по основу Одлуке управног одбора о продаји (нето вриједности 347.123 КМ) и обрачунате амотизације за 2020. годину.

Непроизведена стална имовина исказана је у нето износу од 3.135.790 КМ по основу земљишта у вриједности од 1.926.282 КМ и нематеријалне непроизведене имовине у вриједности од 1.209.508 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми исказана је у износу од 1.281.086 КМ, а износ од 1.274.510 КМ се односи се на пословни простор у коме је смјештена Филијала Фонда у Требињу који је предмет судског спора - шира објашњења су дата у тачки 6.6. извјештаја.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Фонда на дан 31.12.2020. године исказана је у износу од 316.544.725 КМ, а чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе

Обавезе и разграничења на дан 31.12.2020. године исказане су у износу од 365.982.647 КМ по основу краткорочних обавеза и разграничења и дугорочних обавеза и разграничења. По налазу ревизије обавезе су више исказане за износ од 427.298 КМ. Детаљније објашњено у тачки 6.1.1 извјештаја.

Краткорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 158.644.110 КМ, а чине их краткорочне финансијске обавезе, обавезе за лична примања, обавезе из пословања, обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања, остале краткорочне обавезе и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Краткорочне финансијске обавезе (42.952.830 КМ) чине обавезе по дугорочним зајмовима од банака који доспијевају на наплату до годину дана.

Обавезе за лична примања запослених (1.425.808 КМ) чине обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде (1.398.519 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (27.289 КМ), а односе се на обрачуната лична примања запослених за децембар 2020. године и исте су измирене у јануару 2021. године.

Обавезе из пословања у земљи (10.840.983 КМ), највећим дијелом се односе на дио обавеза који доспијева у 2021. години по основу Споразума о начину плаћања дуга према International dialysis centers и Fresenius medical care за пружене услуге дијализе у износу од 9.030.364 КМ, као и на обавезе према добављачима за набавку медицинских средстава и опреме за борбу против вируса Корона у износу од 1.355.325 КМ.

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања исказане су у износу од 94.211.884 КМ по основу обавезе за здравствене установе (35.521.503 КМ), обавезе за ино осигурање (32.187.814 КМ), обавезе за набавку инсулина, трака и ланцета, вакцина, цитостатика, специфичних лијекова, биолошких лијекова и друго (14.892.473 КМ), обавезе по основу рефундација плата за вријеме привремене спријечености за рад усљед болести (11.604.121 КМ) и обавезе за појединачне рефундације лијекова (5.973 КМ). По налазу ревизије исте су више исказане за износ од 427.298 КМ, а детаљније објашњено у тачки 6.1.1 извјештаја.

Обавезе за здравствене установе односе се на обавезе према здравственим установама - уговарачима (16.282.759 КМ), апотекама (12.635.333 КМ), ортопедији (583.003 КМ), Fresenius Medical Care Deutschland GmbH за дијализу (2.420.226 КМ), консултативно-специјалистичкој заштити (182.987 КМ), страним здравственим установама - Србија и Црна Гора (1.456.113 КМ) и вањским здравственим установама Федерације Босне и Херцеговине и остале (1.961.082 КМ).

Обавезе по основу ино осигурања износе 32.187.814 КМ. У оквиру наведених обавеза евидентирана је процјена обавеза ино осигурања (паушални трошкови) за 2020. годину у износу од 12.002.693 КМ. Ове обавезе/потраживања су предмет усаглашавања са земљама потписницама споразума. Усаглашавање обавеза/потраживања врши се путем преговора, најчешће једном годишње, а предмет преговора су претходне године. На овим преговорима учеснице споразума усаглашавају број паушалних мјесеци и износ паушалне накнаде.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказане су у износу од 7.914.998 КМ, а најзначајнији износ од 7.713.277 КМ односи се на обавезе према другим јединицама власти по основу рефундације накнаде плате за вријеме привремене наспособности за рад (обавезе према држави 411.213 КМ, ентитету 4.439.577 КМ, јединицама локалне самоуправе 2.691.855 КМ и фондовима социјалног осигурања 170.632 КМ).

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 207.338.537 КМ, а чине их дугорочне финансијске обавезе по зајмовима, дугорочно разграничени приходи, остале дугорочне обавезе и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Дугорочне финансијске обавезе по зајмовима исказане су у износу од 167.166.807 КМ, а односе се на обавезе по кредитима код банака „Комерцијална банка“ а.д. Бања Лука (2.377.634 КМ), „Нова банка“ а.д. Бања Лука (7.774.096 КМ), „НЛБ Банка“ а.д. Бања Лука (10.434.233 КМ) и „UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука (146.580.849 КМ). Дугорочне обавезе које доспијевају у 2021. години износе 42.952.830 КМ и евидентирани су на краткорочним обавезама. Кредитног задужења код банака у 2020. години није било.

Дугорочно разграничени приходи (15.397 КМ) односе се камате на стамбене кредите дате радницима у ранијим годинама.

Остале дугорочне обавезе исказане су у износу од 40.156.333 КМ, а односе се на обавезе по основу Споразума о начину плаћања дуга од 12.09.2017. године који је потписан између Фонда и Владе Републике Српске с једне стране и Fresenius Medical Care Deutschland GmbH (здравствена установа „Fresenius Medical Care Centar za dijalizu“ Шамац и „International Dialysis Centers BV“ Бања Лука) с друге стране.

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја плаћене су обавезе које су биле са 31.12.2020. године у износу од 59.712.551 КМ.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори исказани су у негативном износу од 49.437.922 КМ. Чине их трајни извори средстава (2.088.986 КМ), резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине (56.829 КМ) и негативан финансијски резултат у износу од 51.583.737 КМ (негативан финансијски резултат ранијих година у износу од 99.563.015 КМ и позитиван финансијски резултат текуће године у износу од 47.979.278 КМ).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2020. године вриједности ванбилансне активе и ванбилансне пасиве исказане су у износу од 225.693.918 КМ. Евидентиране су по основу:

- туђих средстава на коришћењу (131.581 КМ),
- примљених гаранција за добро извршење посла и за обезбјеђење понуде (9.875.698 КМ),
- датих мјеница банкама за обезбјеђење уредног измирења обавеза (210.119.691 КМ),
- датих гаранција за уредно измирење обавеза (3.895.583 КМ),
- вриједности 12 станова (277.172 КМ) и пословних простора (1.394.193) који су у периоду прије рата припадали СИЗ-у здравственог осигурања регије Бања Лука, а исти се налазе на простору Федерације Босне и Херцеговине. Након оснивања Фонда наведена имовина се води у евиденцији Фонда. На основу акта од Завода здравственог осигурања Унско-санског кантона из 2013. године достављеног Фонду, наведено је да је дио станова откупљен, за дио се води спор, а за дио станова је поднесен захтјев за поврат у посјед предатног власника или је већ враћен. Од наведеног периода Фонд нема документације о статусу наведене имовине.

6.4. Биланс новчаних токова

У Извјештају о новчаним токовима исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 828.500.978 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу 828.908.706 КМ, што је резултирало негативним новчаним током из пословних активности у износу од 407.728 КМ.

Фонд је исказао позитиван новчани ток од инвестиционих активности у износу од 6.864.784 КМ (приливи 9.726.436 КМ и одливи 2.861.652 КМ) и негативан новчани ток из активности финансирања у износу од 3.733.802 КМ (приливи 30.000.000 КМ и одливи 33.733.802 КМ).

Исказана готовина и готовински еквиваленти на почетку периода (22.569.695 КМ), негативан новчани ток из пословних активности и активности финансирања, позитиван новчани ток из инвестиционих пословних активности дају стање новчаних средстава на крају периода (25.292.949 КМ), које је у односу на претходну годину веће за 2.723.254 КМ.

У наведени извјештај о новчаним токовима, у складу са МРС ЈС 2 - Извјештаји о новчаним токовима, укључене су и трансакције по основу проведених мултилатералних компензација.

Биланс новчаних токова је састављен на начин како је то прописано чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.5. Временска неограниченост пословања

Фонд је извршио процјену наставка и сталности пословања и у Напоменама уз финансијске извјештаје дао образложење везано за сталност пословања, у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Судски спорови у којима је Фонд тужена пасивно легитимисана страна (28 предмета) су у вриједности од 2.122.273 КМ, и односе на спорове по тужбама добављача, спорове са здравственим установама, спорове у вези са рефундацијом накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад, рефундацију трошкова здравствене заштите по тужбама осигураника и радне спорове.

Судски спорови у којима је Фонд тужилац (активно легитимисана страна) објелодањени су у вриједности од 3.189.775 КМ (седам предмета), од чега су најзначајнија два поступка покренута по основу пословног простора у Требињу у укупном износу од 3.053.749 КМ (против РУГИП-а, Пословница Требиње и физичког лица – продавац пословног простора).

По процјени, очекивани одлив средстава у 2021. години по основу судских спорова у којима је Фонд тужена страна (пасивно легитимисана страна) износи 405.000 КМ, а очекивани прилив средстава у 2021. години у споровима у којима је Фонд тужилац (активно легитимисана страна) износи 8.000 КМ.

По основу куповине пословног простора за потребе Филијале Фонда у Требињу према подацима презентованим од стране сектора за правне послове Фонда, у току је више судских спорова.

Након што је Управни одбор Фонда у 2016. години донио Одлуку о куповни пословног простора за потребе филијале Фонда у Требињу, Фонд је 13.07.2016. године са физичким лицем закључио Уговор о купопродаји број ОПУ-1238/2016 за куповину пословног простора у Требињу. Због спорења око извршења одредби наведеног уговора везаних за упис и брисање заложног права – хипотеке, у 2017. години покренути су судски спорови од стране физичког лица против Фонда ради испуњења уговора (број 71 0 П 256887 17 П) и од стране Фонда против продавца ради раскида уговора (број 71 0 П 268088 17 П). Дана 31.12.2018. године на основу Рјешења о извршењу банка је извршила принудну наплату у износу од 1.755.238 КМ, а односи се на купопродајну вриједност пословног простора у износу од 1.274.510 КМ и припадајућу законску затезну камату и трошкове поступка у износу од 480.728 КМ. По наведеним споровима настављене су активности и у наредним годинама. У предмету по тужби физичког лица (продавца) против Фонда (бр. предмета: 71 0 П 256887), Рјешењем од 11.02.2019. године одбијен је предлагач (Фонд) са приједлогом за одређивање мјере обезбјеђења, што је потврђено и Рјешењем Окружног суда од 17.09.2019. године. У овом предмету, у којем је захтјев тужиоца усвојен правоснажном пресудом, тужени (Фонд) је поднио приједлог за понављање поступка Окружном суду у Бањој Луци и ревизију Врховном суду Републике Српске. Рјешењем од 05.10.2020. године Окружни суд у Бањој Луци је приједлог туженог (Фонд) одбио, а на наведено рјешење, дана 09.11.2020. године тужени је уложио жалбу.

У предмету по тужби Фонда против продавца-физичког лица (број предмета: 71 0 П 268088) Пресудом Основног суда од 15.10.2019. године, раскинут је уговор о продаји некретнина и обавезан тужени да тужиоцу по основу поврата примљеног, плати износ од 1.274.510 КМ са законском затезном каматом почев од 24.01.2019. године па до исплате, а у преосталом дијелу (везано за потраживања по основу затезних камата и судских трошкова) тужбени захтјев је одбијен. Против наведене пресуде, жалбу су уложили и тужилац и тужени. Пресудом Окружног суда у Бањој Луци од 25.06.2020. године, жалба тужиоца (Фонд) је дјелимично усвојена, те је преиначена пресуда Основног суда на начин да се обавезује тужени да тужиоцу - Фонду, због раскида уговора на име постигнуте користи исплати износ од 1.707.739 КМ, те законску затезну камату од дана 01.01.2019. године па до исплате. Жалба тужиоца за исплату преосталог износа од 47.499 КМ, као и захтјев за исплату законске затезне камате на овај износ је одбијен.

Наведеном пресудом, жалба туженог је у цјелости одбијена. На наведену пресуду тужилац је уложио ревизију дана 17.08.2020. године,.

Фонд је 13.03.2019. године у вези поступања овлаштеног лица приликом издавања Потврде о брисању забиљежбе-хипотеке по основу предметне некретнине, покренуо парнични поступак против Републичке управе за имовинско-правне послове за накнаду штете, а дана 05.03.2020. године донесена је првостепена пресуда Окружног привредног суда у Бањој Луци којом је одбијен тужбени захтјев Фонда. На наведену пресуду Фонд је уложио жалбу Вишем привредном суду, а пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци од 16.12.2020. године жалба тужиоца - Фонда је одбијена. На наведену пресуду, дана 28.01.2021. године, Фонд је уложио ревизију Врховном суду Републике Српске.

Потенцијалне обавезе по основу захтјева за рефундацију накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад који нису били потпуни или који су дјелимично признати и враћени подносиоцу захтјева износе 399.764 КМ, а по основу захтјева који су за примљени до завршетка извјештајног периода за 2020. годину и у процесу су обраде и одобравања износе 1.093.468 КМ.

Потенцијале обавезе о условљеном отпису обавеза по основу затезних камата дефинисаним Споразумом између Владе Републике Српске, Фонда и Fresenius Medical Care i Internacional Dialysis Centres износе 16.183.065 КМ.

Потенцијалне обавезе су објалодањене у Напоменама уз финансијске извјештаје.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2020. годину сачињене су Напомене у којима су објелодањене неопходне опште информације о Фонду, информације о основама за састављање финансијских извјештаја и информације о примјењеним рачуноводственим политикама. Напомене нису у потпуности сачињене у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, јер нису образложене појединачне ставке и структура збирних буџетских позиција издатака и примитака, него само износи из финансијских извјештаја Фонда.

Препоручује се директору Фонда да обезбједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све додатне информације за издатке и примитке које захтијева члан 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Синиша Марковић, с. р.

Душка Поповић, с. р.